

187

KIS IRAT

ÜNNEPI KÉSZÜLKÖDÉS. (Lásd a 381. lapon.)

XXXIII. kötet, 24. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. december 11-én.

-épület

29

A TÚRELEM PRÓBÁJA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

AZ ÖREG UR haragosan is, szomorúan is nézett rá. Aztán kuttattak mindenfelé, hiába. A bácsi kedvetlenül távozott, magában dörögve:

— Hasztalan próbáltam jósággal... csakugyan igaz... nemcsak hazug, hanem tolvaj is. Tuladok rajta, elküldöm a nevelő intézetbe.

A bácsi még alig két-három percz óta volt ismét maga dolgozó szobájában, mikor az ajtón kalk kopogás hallatszott

— No, ki az?

— Én vagyok, bácsikám... Tömzsike... ugy-e szabad bemennem?

— No hát csak jöjj... mit akarsz?

A kis leány belépett. A bácsi azt várta, hogy a nagy bűn után töredelmesen, remegve fog belépni. De nem egészen úgy volt. Tömzsike kissé habozott ugyan és félénknek látszott; különben oly egyenesen, nyíltan nézett maga elé, mint aki épen nem holmi bűnbánó bocsánat-kérésre gondol. Oda lépett a karos székben ülő bácsihoz, félig megölelte és kedveskedő hangon mondá:

— Bácsikám, édes jó bácsikám, ne gondoljon engem olyan rosznak, hogy én tolvaj tudnék lenni!

Ennek a kérésnek azonban nem olyan hatása lett, mint Tömzsike várta. A bácsi még sokkal szigorubb arcot mutatott s kemény hangon felelé:

— Ne fecsegyj bolondokat, gyermek! Azt hittem, azért jössz, hogy megvalld bű-

nödet. Akkor még meg tudtam bocsátani. De látom, hogy mindig új furfangon töröd az eszedet. Csak igaz, hogy a gonoszságodon nem lehet segíteni. Azt hittem, jósággal lehet jó utra téríteni, rajta voltam, hogy örömet szerezzek neked a születésed napján...

— Oh, örültem is nagyon... azt hittem, már szeret a bácsikám!

— Azt akartam és még most is akarom. De akkor őszintének kell lenned. Inkább elhiszem, hogy csak pajkos tréfára gondoltál... de most elég, most add elő a gyöngyöket.

— Oh bácsikám, mikor nem is láttam!

— Elég! Most menj a szemem elől! Ne is lássalak!

Tömzsike inkább futott, mint ment kifelé. Egészen meg volt zavarodva és hamarjában azt sem tudta, mit tegyen. Hiszen ez borzasztó... tolvajnak tartják, olyan gonosztevőnek, a kit börtönbe kell csukni! Eleinte arra gondolt, hogy itt nem maradhat tovább, a mama bizonyosan nem tudta, milyen helyre adta... legjobb lesz elszökni innen, majd csak talál valahol jó embereket...

De aztán maga is megszegyelte ezt a gondolatát. No persze, elszökni, mint valami vásott, rosz gyermek. Hiszen akkor épen elhinnék, hogy bűnös; és mit mondana a mama, ha majd eljön érte? Nem, azt nem szabad tenni. Ott volt épen az udvaron a jámbor csacsi, ahhoz ment és megczirógatta.

— Ugy-e, téged is sokat bántanak és nem szököl meg? Ugy-é, te nem hiszed, hogy én gonosz tolvaj vagyok. Majd ki-

...ül egyszer... mamácskám intett, hogy
...ak legyenek türelmes, akármilyen nehéz
...s... pedig most igazán nehéz, mikor
mindenki azt hiszi, hogy loptam.

— No, no, nem mindenki... én sem
hiszem.

Ezt Vili mondta a kis leánynak,
hogy ez szinte elpirult bele, s nyakába
ugrott Vilinek.

— Ugy-é nem hiszed, ugy-é nem?
És majd megmondod mamácskámnak is?

— Megmondani biz én megmonda-
nám, de attól tartok, hogy már az mégsem
fog megtörténhetni.

— Miért nem?

— Mert nem fogom látni a mamádat.

— De miért nem? Vagy tiz nap
mulva már itt lesz, hogy elvigyen.

— Dehogyan lesz! Nem jön az ide.

Tömzsike elsápadt.

— Oh, de hát mi ez? Már többször
hallottam... szólj, Vili, kedves jó Vili!
Miért gondolod, hogy mamácskám nem
jön ide érttem?

— Mert... mert... no ha épen
tudni akarod, kimondom... mert épen
azért küldtek ide, hogy megszabaduljanak
tőled.

— Az nem igaz! Az nem lehet! pat-
tant ki Tömzsike hevesen. Az én drága
jó mamám szeret engem... alig tudtunk
elválni... apácska is szeret... ők nem
akarnak szabadulni tőlem.

Vili a vállát vonogatta, hogy hát ő
mégis csak azt hiszi. Tömzsikét pedig ez
még inkább zavarba ejtette. Most már
csakugyan semmiképp sem értette ezt az
egész dolgot. Akárhányszor mondták is
neki, azért mégsem hitte el, hogy ő olyan

gonosz kis leány. Miért is hinné? Hiszen
nem követett el semmi rosszat; csak olyan,
mint volt otthon, pedig otthon mindenki
szerette, mindenki dicsérte, dédelgette.
És itt olyan formán beszélnek róla, mintha
otthon nem szeretnék, mintha tömérdek
gonosz csínyt követett volna el; olyan
híre van itt, mintha ő eddig nem is ő lett
volna, hanem valami más gonosz kis leány.

Minél tovább gondolkozott ezen,
annál inkább fölmerült a fejében egy
furesa sejtelem... Olyan furesa volt
ugyan, hogy ki sem merté mondani; de
hát másképp nem tudta megérteni a dolgot.

— Talán Vilinek megmondhat-
nám... ő jó fiú és okos is... De hátha
nevetni fog rajtam?

És inkább nem mondta, hanem tűrt,
igyekezve, hogy vidám képet mutasson.
Pedig ez bizony nehéz volt: mert ebédnél,
vacsoránál a bácsi olyan mogorván nézett
rá, hogy szinte az étvágya is elmúlt.
A gyöngysort pedig más nap ismét szóba
hozta, hogy hát ki vitte el?

— Én gyanitom, szólt Vili. Volt még
ott valaki a szobában...

Tömzsike a kis Dinikére gondolt.

— Oh, Dinike nem vitte el, az olyan
becsületes fiúcska! mondá.

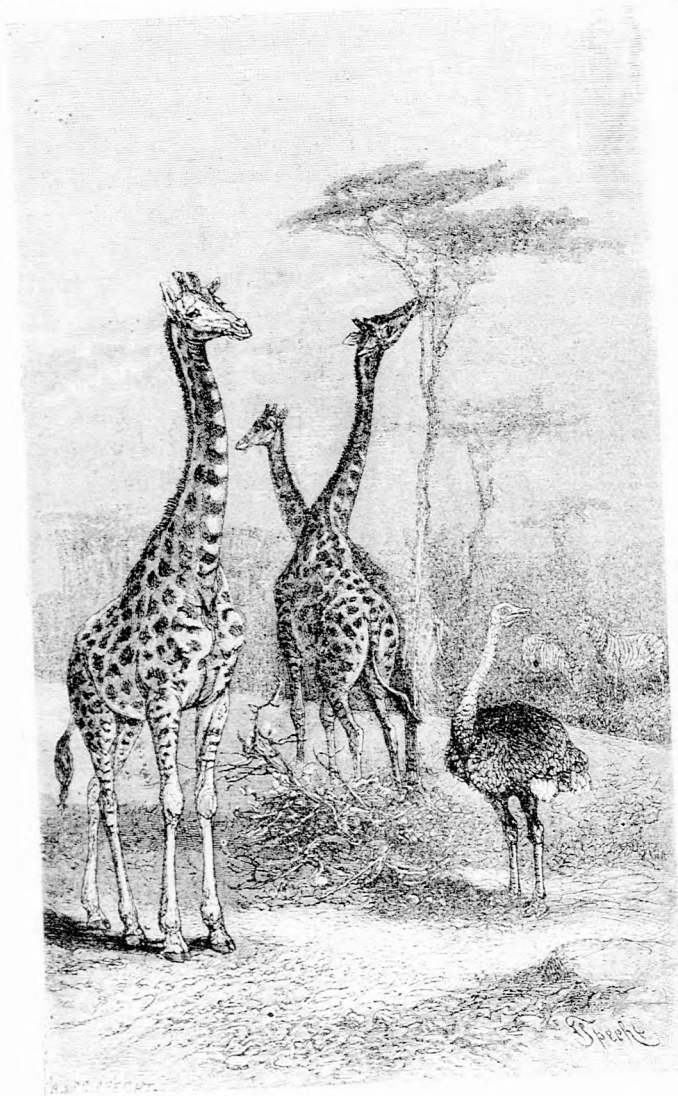
— Magam is azt hiszem, hogy ő
nem vitte el, szólt a bácsi. Mielőtt haza
küldtük, kikutattuk zsebeit, nem volt nála
semmi.

— Nem is őt értem én, szólt Vili.
Hanem azt a vén tolvaj Miskát, a hollót.
Az már sok mindent ellopott.

— Az sem lehet, mondá a bácsi
szigorú hangon. Mikor a szobába léptem,
láttam a madarat, ott sétált az asztal alatt,

pedig ha elcsent valamit, akkor rejtekébe viszi. A szobai rejtekében nincs, kívülről

pedig oly rövid idő alatt nem térhetne volna vissza. Ez mind hiába való kifogás.

Az ÁLLATVILÁGBÓL. *A zsiráf.* (Lásd a 375. lapon.)

Csak egy van, aki tudja. A ki tette, vallja meg.

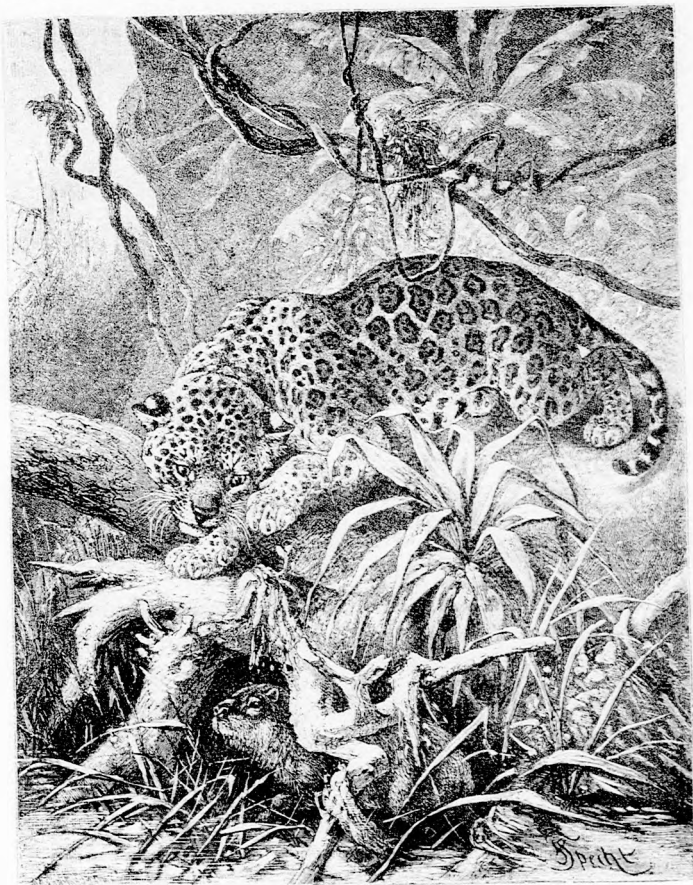
Tömzsike érezte, értette, hogy ez neki szól. Ő az, akit tolvajnak hisznek.

árják, hogy vallja meg. De hát ezt nem
heti, mikor semmit sem tud arról a
szerencsétlen gyöngysorról.

Könyesepp lopózott a szemébe, de
hirtelen letörölte. A bácsi pedig még sok-

kal keményebben és haragosabban nézett
rá, mint eddig.

De néhány percz mulva Tömzsike
már ismét megvigasztalódott. Először
mert arra gondolt, hogy a bácsi persze

AZ ALLATVILÁGBÓL. A jaguár. (Lásd a 376. lapon.)

kénytelen haragudni, mikor bűnösnek
hiszi és még nem győződött meg ártatlan-
ságáról; másodszor peig az ebéd végén a
bácsi így szólt:

— Annak a kis buksi fiucskának, a

Dinikének a mamája irt nekem, hogy a
kis fiu eldicsekedett, milyen jól mulatott
itt veletek. A mamája meghívott titeket
ma délutánra.

— És elmehetünk? kérdék a fiuk.

— Természetesen. A mai leczkét engedem. Öltözzetek fel esinosan és sétáljatok át. Nincs nagyon messze.

Siettek is öltözködni és Tömzsike volt legelőször készen. Kalappal a fején, napernyővel a kezében állt az ajtóban, mikor a bácsi kijött, hogy a szomszéd faluba kocsizzék egy beteghez. A mint Tömzsikét megpillantotta, összeránczolt homlokkal mondá:

— Hát te hová készülsz? Talán te is látogatóba mennél? Neked nem szól az engedély, itthon maradsz. Nem vagy méltó, hogy oda menj és rosz példáddal még a jó gyermekeket is elrontsád.

A kis leány elhalaványodva bámult a bácsira, ez pedig szigoron folytatá:

— Ez nem tetszik, tudom. De most már vége a türelemnek. Megpróbáltam jószággal, nem használt. Most majd szigorúság következik. És addig ne is számíts tőlem egy jó szóra sem, míg elő nem adod a gyöngyöket.

— Nem adhatom elő, mikor nem vettem el! felelé Tömzsike kissé türelmetlenül.

A bácsi megvetőleg nézett rá, szóra nem méltatta többé, hanem elment. Tömzsike pedig nagyot sóhajtvá vetette le kalapját és indult vissza a szobába. Épen ekkor jöttek ki a fiuk. A mint megtudták, hogy Tömzsike nem megy velök, mindjárt elmúlt az ő kedvök is.

— Ugyan mit csináljunk mi ott azzal az oktondi kis fiuval? szóló Vili.

— Már az igaz! mondá Zsiga. Gyönyörű mulatság lesz egy olyan kis fickóval játszani órákig. Éppen hozzánk való.

— Én bizony nem megyek.

— De még én sem.

— Oh, azt már még se tegyét szólt közbe Tömzsike. Megharagszik a bácsi.

— Majd megbékítem. De ha te nem jöhetsz, mi sem megyünk, punktum. Inkább kimegyünk a mezőre, sétálunk nagyot, egészen az erdőig. Oda te is eljöhetsz.

— Jaj de jó lesz! szóló Tömzsike örvendve. Ugy sem voltam erdőben, mióta hazulról eljöttem.

— Az ám! szóló Zsiga furcsa nevetéssel. Talán otthon olyan könnyen sétálhattál az erdőben?

— Persze! Alig pár száz lépésre van a házunktól.

— Jól van no, hagyjuk ezt; szóló közbe Zsiga. Iuduljunk.

Kisétáltak, s olyan kedves délutánt már rég nem töltöttek, mint a milyen ez volt. Először a mezőt járták be, aztán az árnyas erdőben kalandoztak; de minél tovább mentek, Vili annál inkább elgondolkozva nézte, hallgatta Tömzsikét. Mert a kis leány bizony megszegyenítette őket minduntalan. A mezőn mindenféle füvet, virágot, a szántóföldeken a sokféle hasznos növényeket, az erdőben a fákat, bokrokat mind jobban ismerte, jobban megtudta magyarázni, mint ők, s mikor látta, hogy a fiuk ezen csodálkoznak, így szóló:

— Oh, ezt én mind csak úgy sétaközben tanultam. Apácska sokszor magával visz, mikor körüljár a jószágunkon és mindent megmagyaráz, amit látunk.

Zsiga nagyot nézett, mintha nem tudná hamarjában, mit szóljon. Aztán Vilihez fordulva, félhalkan mondá:

— Már igazán szinte elhinné az ember, hogy igazán úgy van. Mit gondolsz, Vili?

Vili nem szólt semmit, de gondolni annál többet gondolt. Csakhogy ő már okosabb, megfontolóbb fiú volt, nem mondott ki könnyen olyasmit, amit nem tudott jól és bizonyosan. De már az bizonyos volt, hogy amit most látott és hallott, az sehogy sem illett össze azzal, amit eddig a kis rokonról hallottak. Vili valami nagyon sokat nem ismert ugyan még a világból, de annyit már tudott, hogy az afféle nagyvárosi gyermekek, a kik soha ki nem kerülnek a városi utcákból, nagyon keveset tudnak a falusi dolgokról, mert ha olvasnak is egyetmást, a valóságban nem ismerik, ez pedig mindjárt kitűnik. Tömszike pedig mindent tud, még többet, mint ők fiúk, a kik már két éve itt élnek. És mégis Tömszikeről azt hallották, hogy afféle városi leányka, a ki legföljebb a sétatéren látott néhány eleven fát, bokrot; madarat pedig csak kalitkában.

— Furcsa ez, nagyon furcsa, dörmögé magában Vili. Igazán szinte azt gondolom, hogy... de már ez aztán igazán nagyon furcsa volna... És ha kimondanám, bizonyosan nevetnének rajtam, Tömszike talán legjobban.

(Folytatása következik.)

KÉPREJTVÉNY.

SÁNDOR VITÉZ.

(Képpel a 376—377. lapokon.)

*ÉN VAGYOK csak a vitéz fiúcska:
A fejemben granatéros kucsma.
Szent koronánk öre granatéros —
Nézzetek hát, mert az vagyok én most.*

*Mint egy nagy sünn, az én kucsám olyan;
Hozzá ne nyúlj, mert megszúr legottan;
Minden szála, mint a szurony éles,
Tőle ujjad könnyen leszen véres.*

*A nyakamba dobot akasztottam,
Oldalára címert ragasztottam.
Magyarország címere van rajta —
Ellenüinket majd ez megszalajtja.*

*A magyart a magyar Isten ója!
Drum, drum! Perg a dobnak riadója:
Drum, drum! Nálam van a pergetője —
Rajta fiúk! A honért, előre!*

AZ ÁLLATVILÁGBÓL. *)

— Három képpel. —

A zsiráf.

(Lásd a képet a 372. lapon.)

ZSIRÁF Afrikának egyik legkülönösebb állata. Hosszú nyaka, első lábához képest nagyon rövid hátsó lába, foltos bőre, kis feje és két szőrös szarva: nagyon megkülönböztetik más állatoktól. Megnő 6 méter magasra. Teljesen ártatlan állat, nem alkalmas semmire és csak a híréért vadásszák. Baker

*) »Utazások és vadászkalandok« czímmel érdekes és tanulságos könyv jelent meg Budapesten az Eggenberger-féle könyvkereskedésben. A kiadók szíveségéből itt közlök mutatványt a képekből és szövegből. A csinosan bekötött könyv ára 1 frt 50 kr s karácsonyi és újévi ajándéknál bizonynyal minden olvasni szerető leányka és fiú örömmel fogja venni. F. b.

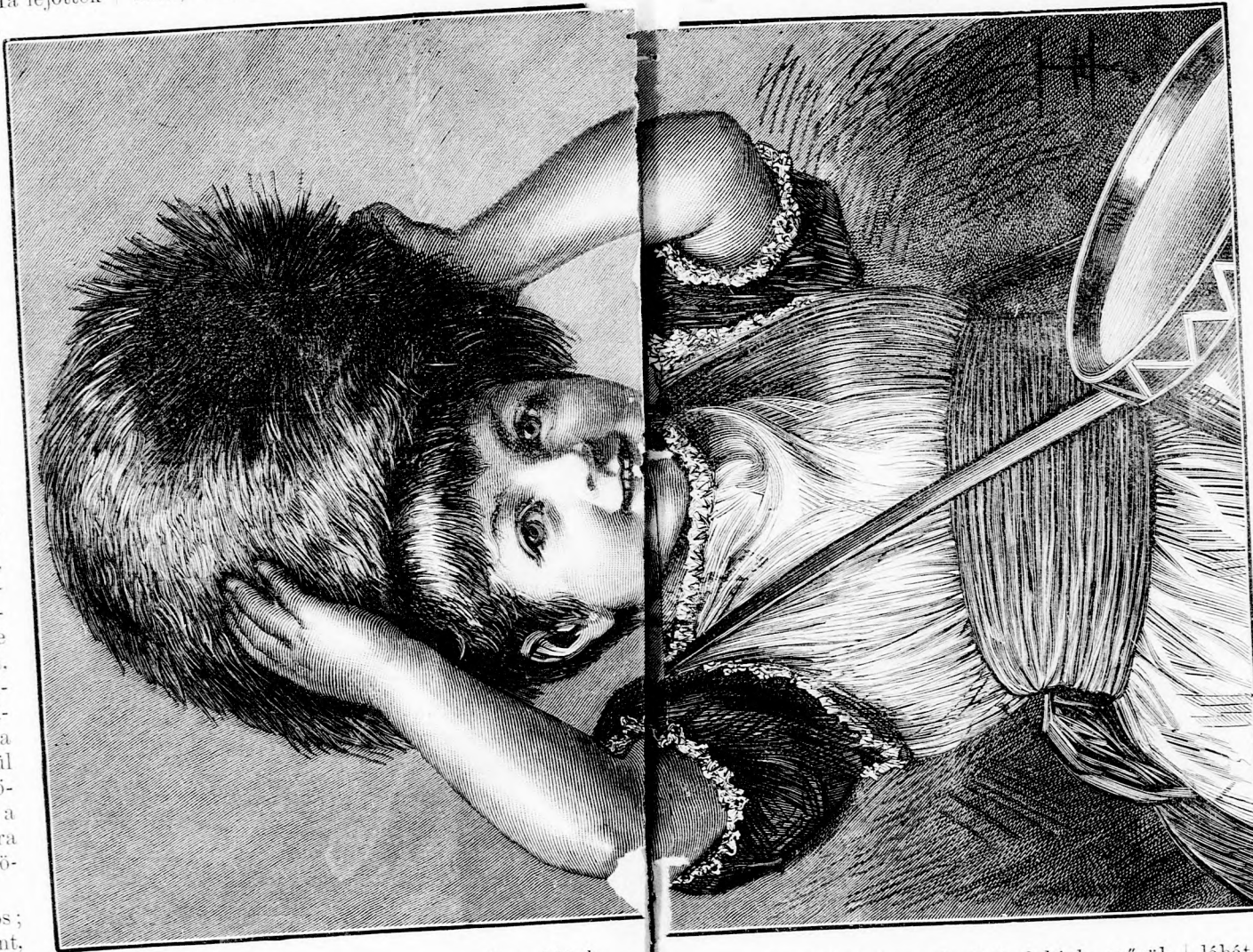
a Nilus mellékén vadászott rá. Vadászát így írja le:

Eddig a zsiráfok a fősíkon voltak, körülbelül két mérföldnyire. Ma lejöttek a hegyoldalra.

Messzelátómon nézegetve, észrevettem, hogy a zsiráfok rendszeren egy magaslaton tartózkodnak, ahonnan messzire láthatnak. Nem kellett hát egyenesen fölkapaszkodni a hegyoldalra. Mindjárt észrevettem volna benünket, mert ha hosszú nyakukat kinyújtják, nagyon messzire látnak, mint a matróz az árboczról. Azért elhatároztam, hogy körülbelül öt mérföldnyi kerülőt teszünk: így kellő óvatossággal magasabbról juthatunk a csapathoz. Utnak eredtünk: majd omladék köveken mászva, majd hóaljig iszapos vízben gázolva, majd egy szakadék fenekére eszva, majd fűben és bozótban bujkálva mentünk két óra hosszát. Utunkban különféle szép antilópokat fölriasztva, végre odaértünk, ahol a zsiráfoknak kellett lenni. Mindjárt meg is láttam egynek a fejét bal kéz felé, körülbelül nyolczszáz lépésnyire; a körül azután észrevettem a többinek a fejét is. Jobbra mentem, hogy szél ellen közeledhessem hozzájuk.

Elrejtett egy bozótos; mikor már minden jól ment, egyszerre észrevettem, hogy a csapat helyét változtatta, úgy, hogy megint tőlem fujt a szél feléjük; kétszáz lépésnyire voltam a nagy hímtől, mely éppen szemben állt velem. Másik

kettő feléje ment. Egyszerre csak megérőgat a szellő; jól esik a hűvössége, de fog árulni! Valóban, alig éreztem simogatását, a zsiráfok már fölemelték a

jöket és nagy fekete szemüket felénk szögezve, mozdulatlanul megálltak.

A három ör meglepetése és figyelő állása az egész zsiráfcsapatnak feltűnt.

Csoportosultak és egymásután, mint libák, társaikhoz szegődtek, azután az egész csapat felénk szögezte szemét; nagyzerű látvány volt. A sötétzöld mimosa

hogy távozok, mert nem remélhettem, hogy közelebből lehetek rájuk. Valószínű volt, hogy a zsiráfcsapat egyenesen az ellenkező irányba fut, mint a melyben én voltam; azután ha egészen fölrnek a hegyoldal tetejére, neki ereszkednek a fősíknak, melyen nem kell meglepetéstől félniök.

Társaimat jeladással híván, sebesen elindultam. A zsiráfok nehézkes léptekkel, de hihetetlen gyorsasággal rohantak épen arra, amerre gondoltam; a vállukra czélozhattam volna kétszáz lépésnyiről. Szerencsétlenségemre egy mély árokba buktam, melyet eltakart a fű; mire föltápáskodtam, a zsiráfok már messze jártak. Egyszerre csak jobbra fordult a csapat vezére után, hogy hamarabb érjen föl a sikra. Ekkor az átmérő irányában futottam, amint csak bírtam. Körülbelül százhatvan méternyire volt tőlem a vágató csapat. Dupla karabélyommal, mellyel másfél unceziás golyókat lövök, egy nagy sötétzínű himre czéloztam. Hallottam, mikor bórét áttörte a golyó, megtántorodott és husz méternyire a bokrok közt elesett.

A másik golyóm egy másikat ért, de hatás nélkül. Aztán egy gyönyörű himre czéloztam, térdre esett, de megint fölállt és sántikálva menekült; a válla helyett a

lábát zúzta szét a golyó; arabjaim utolérték és megölték.

Még egy mérföldnyire üldöztem a csapatot a magas fűvel borított sikos tala-

jon, de eredménytelenül; akkor visszatértem zsákmányomhoz. Még sohase lőttem zsiráfot, ezek voltak az elsők; büszke is voltam rá, úgy gyönyörködtem bennük; másrészt meg sajnáltam e szép és ártatlan állatokat. A zsiráf szépségéről fogalma sincs annak, aki csak a hűvös égöv alatt látta. Selymes szőre többféle árnyalatban fénylik a szerint, amint a napfény ráesik, a szeme pedig sokkal szebb a gazellénál.

*

A jaguár.

(Lásd a képe ia 373. lapon.)

Közép- és Dél-Amerikában csak két olyan vadállat van, mely az emberekre is veszedelmes: a káimán és a jaguár. De még a jaguár is ritkán támadja meg az embert és csak akkor veszedelmes, mikor védi magát; tehát korántsem oly rettentés állat, mint az ázsiai tigris, melynek a nevét némelyek ráruházzák. Abban is különbözik indiai rokonától, hogy a bundája nem csíkos, hanem pettyes. Amerika forró vidékein mindenütt lehet találni jaguárt. Guyanában nagyon közönséges.

Amerika minden gyarmatosa még most is tigrisnek nevezi a jaguárt. A Tigrishegység neve és az írók elbeszélései egyaránt tanúsítják, hogy hajdan Cayenne szigetén csak úgy hemzsegték e nagy pettyes macskák. 1666-ban valóságos csapás volt a sok jaguár. Ez áltigrisek a keskeny csatornán a szárazföldről átúsztak a szigetre és még az istállókból is elvitték a jószágot. Valószínűleg a néger gyermekeket is elvitték, ha védtelenül találták.

E réti rablók utóbb annyi kárt tettek, hogy Barre kénytelen volt a jaguárookra nagy díjt kitűzni. A gyarmatosokat a nyereségvágy és a személyes védelem rábírta, hogy irtóháborút kezdjenek e vadállatok ellen. Lassanként sikerült a lakásoktól eltávolítani vagy legalább vagyonuk tiszteletére tanítani e gonosz rablókat.

Bár most már nem tesz annyi kárt a jaguár, mint a gyarmat alapításakor, az

ültetvényesek éppen úgy tudják, hog mennyibe kerül egy jaguár tartása, mir az állatseregletek gazdái. Mikor a Comarabtelepet alapították, Franciaországban negyven pyrenéi kutyát küldtek, hogy azok védjék a nyájukat a tigrisek ellen; még most is élnek e kutyák utódai némely mészárosnál.

Oly vakmerők voltak a jaguárok, hogy Cayenne város közepéig behatoltak; ott ölték meg egyet egy tyúkólban, amelybe betört. A helyőrség iratai közt van följegyezve, hogy a börtön ajtaja előtt őrálló katona lőtte agyon.

A jaguár nem olyan nagy, mint az indiai tigris és nem oly vérengző, mint az afrikai párducz, mégse megvetendő ellenfél, ha küzdelemre kerül a dolog; igaz, hogy ritkán szánja rá magát döntő küzdelemre. Az embertől fél a jaguár; csak akkor fordul ellene, ha megtámadja; vagy ha meg van sebesítve, vagy ha földühítik, vagy ha éhes. Éhség azonban ritkán győtri, mert éléskamrájában, az erdőben annyi a vad, hogy akár négyszer is ehetik naponként.

Mégis megeshetik, hogy e ragadozó megízleli az emberhúst. Az nagy baj, mert — úgy látszik — oly jóízűnek találja, hogy azontúl nem eszik többé se tollas, se szőrös vadat. Az ilyen jaguárt okvetetlenül el kell pusztítani, mert nagyon rákap az emberhúsra.

Azonban megvigasztalhatom az európaiakat, a kik Guyana erdősegeiben és rétségein vadászni óhajtanak: a vadász maga nincs veszedelemben, ha kirándulásain egy néger kíséri: azt tapasztalták, hogy ha néger ember fehér emberrel megy vadászni, akkor a vadállat, ha emberhúst akar enni, mindig a négerért választja. Talán gyakrabban látott néger és így jobban is ismeri? Négerhúsnak talán nemcsak különös szaga, hanem jobb íze is van? Ezt csak a jaguár tudná megmondani.

*

nak v
lönbő
olyan

gony
nél,
sokán
napo
a viz
záski
szere
hén
hom
fölfel
is cs
sziró
a ki
nem

körü
jobb
gatv
min
vissz
bujn
Leg
rül;
úszh
czél
mít
fark
erős
sola

kivü
zony
csök
ilye
nézh
nem
ban
úsz

A kaimán.

(Lásd a képet a 380. lapon.)

Az amerikai krokodilusú kaimánnak vagy alligátoroknak nevezik. Alig különbözik ázsiai és afrikai rokonaitól, épen olyan nagy és épen olyan rablótermészetű.

Hajnal tájban, írja egy vadász, horgonyt vetettünk az Alligátorok szigeténél, melyet csupa mocsár környez; nem-sokára egy csapat kaimán mászott ide a napon sütkérezni. E hullók nem szeretnek a vízben lenni, ha csak akkor nem, amikor zsákmányt keresnek. A meleget nagyon szeretik; legnagyobb élvezetük, ha renyhén elnyujtózhatnak a szilárd parti homokon; néhány kilométernyire lefelé és fölfelé nincsen több ilyen jó hely; össze is csődülnek ide a kaimán urak jó meszsziról. Itt az erősök és nagyok fölfalják a kicsinyeket és négy méternél kisebbek nem is jönnek e jó étvágyú társaságba.

E kedvező helyen a folyó, a sziget körül hirtelen kanyarodik; a víz mély, a jobb part meredek és úgy át van lyuggatva, mint egy rosta. Krokodilusok ásták mind a lyukat, melyekbe rák módjára visszafelé csúsznak be. Oda egészen bebujnak és türelmesen várják a zsákmányt. Legtöbb ilyen üreg van az örvények körül; másutt nem is látni kaimánt, bátran úszhatik és bukhatik az ember. Noha pánczélját ritkán törí át a golyó, bár rémítő állkapcsa van és lábának vagy farkának egy csapásával szétzúz egy erős csónakot; mégis oly gyáva, hogy sohasem támad meg embert.

Azt mondják, hogy az alligátor rendkívül sokáig él és mindig növekedik. Bizonyos korban zöldes moszat, szemölcsök és kinövések lepik el pánczélját; az ilyen vén alligátort korhadó fatörzsnek nézheti az ember könnyen. Akkor már nem is olyan fürge, mint fiatal korában; nem bírja bekapni a mellette elúszó gyors halat és az éhség veszedel-

messé teszi őt a jószágra és az emberekre nézve. A Bayano-folyónál, Cratochvill orvos czukornád-ültetvénye közelében egy kilencz méter hosszú és legalább is két méter kerületű kaimán rémitgette a lakosságot. Akárhogy vigyáztak, már két embert fölfalt. Ha valaki egyedül volt egy lélekvesztőn, először csak kerülgette, azután a csónak oldalára tette a lábát és fölfordította. Odaúszott a parthoz kötött csónakokhoz is, vállát és rettentő torkát kiemelte a vízből és szaglászta, nincs-e valami pecsenye. Egy ügyes lóvés megszabadította a környéket e falánk állattól.

Ha ilyen vén gonosztevők veszedelmesekké váltak, egy erős horogra kacsát akasztottak, mely az alligátorok kedves falatja. A kötél végét egy parti fához erősítették. Ha a szörnyeteg a kacsát fölfalja, a kötéllal a partra húzzák, addigra úgy elfárad, hogy fejszével üthetik agyon, mint egy birkát.

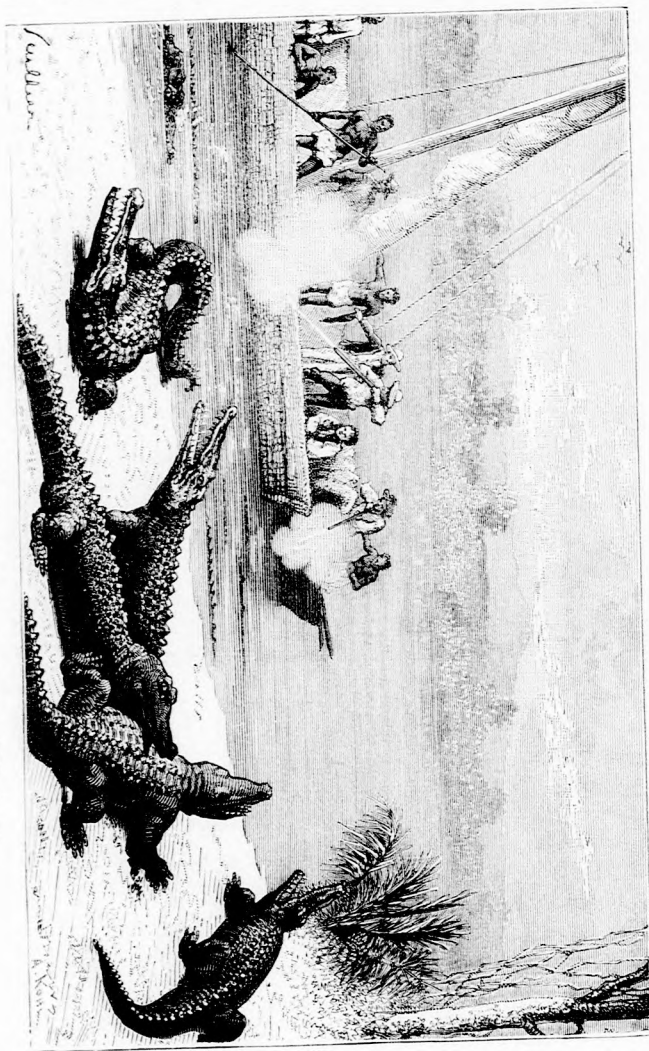
Következésképen is fogják. Egy vastag drótnak egyik végére könnyű fadarabot, a másik végére pedig egy horgot erősítenek, melyet egészen heburkolnak valamely állat belével. Így vízbe vetik a drótot. A kaimán a csalétket elnyeli, de az úszó fadarab minduntalan megakad a fű közt és a fogoly hiába erőlködik, nem bír tőle szabadulni; addig rángatja, míg a horog szét nem tépi a gyomrát.

Puskával nem könnyű megölni; csak akkor pusztul el a golyótól, ha a szeme közelében furódik a fejébe, vagy ha valami nemes részt ér a hasán át, ahol sokkal gyengébb a bőre, mint teste többi részén. Rendsen csak söréttel lönek rája; az alligátor-nak »rosz bőre« van, melyen bármily csekély seb is nehezen gyógyul. Ha egy sörét a nyakán vagy a hasán átszakítja a bőrt, néhány nap múlva meghal.

A kaimán, mikor alszik, nyitva tartja a száját, még pedig úgy, hogy a felső állkapcsa csaknem függélyesen áll.

Minden kis zörejtel felriad, ha valami gyanús dolgot lát, zezug vonalban tunyan a vízhez mászik; de ha valamely állatot üldöznek a szárazföldön, igen gyor-

san fut és könnyeden fordul jobbra balra. Ilyenkor rettenetes; nem hiszem hogy futó embert utól nem érne. Uszak is igen sebesen tud; de csak a farká-

Az ÁLLATVILÁGBÓL. Kaimán-palaszt. (Lásd a 379. lapon.)

val evez, a lábát összehúzza mozdulatlanul, mint a madár repülés közben.

A sekély vizü mocsarakban az emberek gyakran mulatnak azzal, hogy víz alá

fojtják a kaimánokat. Olyant választanak ki, a mely legfölebb három vagy négy méter hosszú. Csónakkal hozzáéveznek és a csáklával pizskálják; ha az üldözés

lól a hinár közé vagy a tavi-rózsa úszó levelei alá menekül, megint kipiszkálják; megint máshova menekül; így üldözik, míg csak meg nem fullad. Azonban ez veszedelmes mulatság. Néha a zombék közt egy óriási alligátor hever, mely nem fut el, ha megpizkálják, hanem szétzúzza a csónakot farkának egy csapásával. Akkor a vadból lesz vadász; üldözőbe veszi az embert és bizony utóléri.

ÜNNEPI KÉSZÜLŐDÉS.

(Képpel a czimlapon.)

FEL SZAPORÁN a munkára,
Résen legyen lány, gyerek!
Az időt ne vesztegessük,
Szent Karácsony közeleg.

Ami könyvünk, játékunk van:
Rendbe hozzuk, ragasszuk;
Ami szétvált, rójuk össze,
Ami lebeg, tapasszuk.

Lányok, gondját viseljétek
Katiczának, Viczának;
Kis hajómat tatarozom,
A feneke kiszáradt.

A batárunk ferhécze is
Ime megvetemedett;
S hogy forogjon, olajoznom
Kell mind a négy kereket.

Meglazult az ivünk húrja;
Emeld le, kérlek Gyula;
S élesítsd a nyílát, mivel
Ugy látom, megtompula.

Fel szaporán, szorgoskodjunk,
És hogy meg ne lépjenek:
Reteszeljük el az ajtót —
Szent Karácsony közeleg.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXIII. köt. 22-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Papirgyártás.

Helyesen fejtették meg: Kapri-
nay Gizella, Eliás Béla, Magassy Dénes, Buko-
vinszky Lenke, Markovits István, Lőy (?) Zoltán
és Jenő (híres nagy férfiaknak meg szokták
bocsátani a hanyag és olvashatatlan névaláírást,
de különben mindenkinek illedelmi kötelessége,
hogy olvashatólag írja le nevét; különben is
hiányos megfejtésekről csak azért vettem tudom-
ást, hogy megjegyezzem, mikép ilyen rendetlen
írással jövőre a büntetés rovatába kerültek.
Voltaképp azt sem tudom ugyan, hogy ketten
vagytok-e, vagy csak egy Zoltán Jenő? F. b.),
Berkó Anti, Máday Andor és Pista, Unger
Ferencz és Lajos, Polákovits Ödön, Praznovszky
Ernő, Uferbach Gizella, Weiss Dezső (hiányosan),
Szmracsányi Géza, Szandtner Vilma és Gyula,
Klein Róza (ha gondolod — és helyesen gondo-
lod — hogy valami tévedés van s leveled nem
érkezett kezembe, akkor mért érzed magadat
»nagyon sértve«? F. b.), Ullmann Lina és Ernesz-
tina, John Elza és Gyula, Krocsák Mariska,
Küszler Gizella, Veisz Imre, Winter Ármin,
Hubert Sárka, Imócza, Miska és Gyuczí (kinek
az írása? F. b.), Margalit Tilda és Jenő, Jármay
János, Tobisch Miczi, Boskovits Anna és Vilma
(a zárt levelező-lapot máskor gondosabban és
rendesebben ragasszátok le. F. b.), Keczer
Stefánia, Kelemen Blanka és Róza, Baranyay
Gizella, Militzer Laura és Etelka, Fráter Irmuska,
Krauze Olga, Ella és Dezső, Kovássy Margit,
Svachulay Márta (kinek az írása? F. b.) Jármay
János, Mihalik Dezső, Plávenszky Margit és Giza,
Olláth Ágnes, Szemere Ilma, Weisz Béla és Kor-
nél, Ascher testvérek, Hencz Izabella és Ala-
dár (hiányosan), Matavovszky Ágnes, Rápolti
Mariska, Lászlófalvy E. Margit és Árpád, Wagner
Lujza, Springholez Mariska, Ráth Aranka és
Béla, Geduly Vilma, Donáth Dezső, Lekow Hed-
vig és Ida, Pirnitzer Jenő, Kohn Adél, Goldmark
Kornélia, Goldmark Sándor, Weigl Mariska,
Grünhut Siegfried és Mocsáry Imre (kinek az
írása? Sajátkezű írást kívánok. F. b.), Grosz Te-
rész, Vattay testvérek, Gruber Mariska, Kertész
Ilonka, Engelmann Szidi (hiányosan), Svastics
Flóra, Bodnár Sándor, Macher Margit, Dienes
Rózsika, Tisza Lajos, Zsiros Margit és Zoltán,
Muraközy Gizella, Weitzendörfer Ilona.

*

A »Kis Lap« XXXIII. köt. 21-dik számá-
ban közölt rejtvények megfejtését még beküld-
ték: Csergő Bandi, Gonda Irma, Lővy testvérek,

Goldmark Kornélia, Duschnitz Birike, Szathmáry Király Ida, Dózsa Aranka és Ödön, Gráber J. (nevedet ird ki egészen, mert különben jövőre nem közölhetem. F. b.), Grosz Teréz, Kubinyi Margit és Tibor, Reichnitzer Irén, Umheisz József, Steiner Boriska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Veidinger Irma. Leveledről, melyet irsz, fölteszed, hogy kezemhez jut, valamint hogy juttott is: mint e válaszom bizonyítja. Már most mit gondolsz: a megfejtésedet mely uton kell beküldened? — **Unger Margit.** Elvárom. — **Jármay János.** Mért remegve ird leveledet? Hogy háborgatsz napi teendőimben? Hiszen az, hogy felelek nektek, szintén napi teendőim közé tartozik s én e kötelességemet szívesen is teljesítem. — **Popper Ida.** Kévs 6 éves gyermek ír náladnál külön levelet. Meg vagyok veled elégedve. — **Steiner Boriska.** Elmaradt számokat a kiadóhivatalban kell reklamálni. Valamely nap arra sétálva, beszélhattok. Jancsit üdvözlöm. — **Büchler Béla.** Nyolcz éves fiutól elég jó dolgot. Csak az a kifogásom ellene, hogy a fa sétálni nem szokott. A mesében is kell valószínűségnek lenni. Különben a nagy fa a kis fával álltó helyében is beszélgethetett volna. Irásodat már határozottan dicsérhetem. — **Maderspach Palika.** Arra a tárgyra most már vissza nem térhetek. Szívesen elismerem azonban, hogy dolgozattal a legjobbak sorában foglaltál volna helyet. — **Beck Irén és Nándor.** Ha megfejtéstek nem foglaltattott a névsorban: ez annak a jele, hogy soraitokat nem kaptam. — **Lászlófalvy Margit és Árpád.** A koczka-rejtvény jól volna megszerkesztve, ha a 3-ik sor két O-ja hosszú volna. *Koro* szó nincs a magyar nyelvben. Ép így tehetnél *keres* helyébe *kérest*, s ez bizony egész más jelentőségű szó, mint amaz. Tegyetek újabb kísérletet e figyelmeztetésem szem előtt tartásával. — **Deckner Giza és Holzer Lajos.** A »drap« csak a szabók műhelyi nyelvén jelenti a fakó szint. Igazi jelentése posztó, de persze francziául. E hiba miatt a rejtvény nem közölhető. — **Wagner Lujza.** A »Forgó bácsi színháza« megjelent Eggenberger (Hoffmann és Molnár) kiadásában, Bpest, Ferencziek tere). de megrendelhető minden vidéki könyvárusnál. — **Springholz Mariska.** Jól vannak szerkesztve, de nagyon is könnyűek. — **Pollner Izidor.** Már mind a két név megjelent. Mi értelmében annak, hogy »nenehazteljek« mega leveledért? — **Schuller Olga.** Már most csak annál nagyobb örömmel jelenthetem ki, hogy sok ezer kis olvasóim között, téged illet meg a legszebb irás dicsérete. A leveled alján levő sorok egyébkint azt bizonyítják, hogy irásodnak van kinek irásához hasonli-

tani. Leveledet elteszem s annak idején példány képül ki is metszetem, mint ezt már tettem: egyszer egy Laczkó leánya gyönyörű irásával, aki persze ez idő szerint már nagy kisasszony. **Muraközy Gizella.** A te czicza históriádat részvétellel olvastam. S ha valamicskével hosszabb voltna a czicza farkánál, közöltem is volna. Leírásodból azonban nemcsak azt látom, hogy jó megfigyelésed van, de azt is, hogy barátja vagy az állatoknak, amit még többre becsülök. — **Adorján László.** Jobban esett volna, hogy csak leczkéd elvégzése után szeretsz rajzolgatni, és nem ennek a rovására. Mert hídd meg, Laczim: a művészet *jelesei* egyttal művelt férfiak voltak, s azok ma is. De nem is lehet igazán művész az, aki tanultsággal nem bír. Hogy csak egyet említsek: a halhatatlan Michel Angelo Buonarrotti nemcsak mint festész, szobrász és építész volt a világ egyik legdicsőbb fia, de mint tudós és költő, sőt még mint zenész is számot tett. Persze: Michel Angelo lángész volt; de a tudományok elsajátítása nélkül még sem nevedekett volna akkorára. Aki jó festőművész akar lenni: az el nem lehet a boncztan, állattan, történelem s egyebek ismerete nélkül, már a szerint, amelyik részét a természetnek, vagy a történetet veszi ecsetjére. Ezeket gondold meg s már most ujult kedvvel forgasd könyveidet. Szívesen ismerem el végül: hogy rajzocskáidban határozott tehetségnek a jeleit látom. — **Grosz Teréz.** Udvariasság tőled megköszönni, hogy munkácskádat, mint a legjobbak egyikét közöltem. De nekem ezt kötelességem parancsolta, s így nem kedvezésből történt, hanem az érdemek szigorú megmérése határozott. — **Maurer Vilma.** Hiszen magad ird, hogy a »seregélyesi« K. L. egyesület mintájára ti is szeretnétek szervezkedni. Tehát az egyesület Seregélyesen van, s azt is tudod, hogy az elnöke D. S. Legjobb tehát, ha hozzá fordulsz. Ó bizonyosan örömet fogja neked megadni a kívánt választ. — **Szemző Erzsí.** Szívesen fogadom. — **Weisz Béla és Kornél.** Kedves levelétek még csak emeli adakozástok becsét. — *Több levélről a jövő számban.*

BÜNTETÉS.

Az irás rondasága s a papiros rongyos széle miatt tekintetbe nem jöhetnek a következő levelei: *L. F., F. M., A. I., G. E., E és E., K. J.* és *V., N. I., R. testvérek, M. D., F. J.*

Jótékonyság.

Az éhező gyermeknek: Weisz Béla és Kornél 1 frt., ifj. Karczag Béla 1 frt., Brózsa

Frida
Jarg
kary
Toldy
2 frt.

arrol
tatni
szora

A „K
világ
hogy
uj me
s has

immá
a ma
oly jó
bőség
tapas
lése
rendl
advá
szíves
korlá

met,

miele

haszn
épüle

Frida, Alfréd és Manó 1 frt 50 kr., Nyáry Jargit 2 frt., Weitzendörfer Ilona 3 frt., Laszkáry Margit 1 frt 40 kr., Grosz Teréz 1 frt., Toldy Sarolta 1 frt., Boskovits Anna és Vilmos 2 frt., Kohn Janka, Juliska és Rezső 1 frt.

E kegyes adományok a »Pester Lloyd« című napilapban vannak kimutatva.

Az *Ég áldása legyen a kegyes adakozón.*
Forgó bácsi.

A „Kis Lap“ t. előfizetőihez!

INDIG örömmel veszem kezembe a tollat, mikor a „Kis Lap“ egy-egy kötetének a végén és egy ujnak a kezdetén kis olvasóimhoz szólok. Onnan ered örömem, hogy minden újabb kötet újabb bizonyosságot tesz törekvésem sikeréről, minden kötet lefolyása alatt számtalan nyilatkozatát kapom a „Kis Lap“ olvasóinak arról, hogy a célzt, melyet kitűztem, sikerült is elérnem: mulatva oktatni, oktatva mulatni a magyar gyermekvilágot, a nemes, szép és jó íránt fölkeltetni, erősíteni a hajlamot, szórakoztatva növelni a hasznos ismereteket.

Nem is bucsuzom a kötet végén, nem is hívom kis hiveimet, mert ez ma már fölösleges. A „Kis Lap“ közel két évtized hosszú ideje óta állandó kedves barátja a magyar gyermekvilágnak és csak az lép ki az én kis hiveim seregéből, aki már a gyermekévekből is kilépett, hogy tovább haladjon az élet komoly pályáján. A kilépők helyét pedig sűrűn foglalja el az új meg új kis olvasók nagy csapata, a régiekhez hasonló szeretettel környezve Forgó bácsit s hasonló szeretettel fogadva Forgó bácsitól.

Az újévvel meginduló kötet már **34-dik** kötete lesz a „Kis Lap“-nak, mely ezzel immár a tizennyolczadik évi folyamába lép. Nemesak ritka, hanem páratlan eredmény a magyar gyermekirodalomban s buzdítás arra, hogy a „Kis Lap“ ezentul is az eddig oly jónak bizonyult ösvényen haladjon. Az új kötet számára érdekes közlemények nagy bőségéről gondoskodtam s megint lesz egy hosszabb **elbeszélés képekkel**, miután tapasztaltam, hogy ez kétszeresen érdekli kis olvasóimat. Mellette a **kisebb elbeszélések, mesék, költemények**, hasznos **ismeretterjesztő cikkek** az eddigi rendben fognak sorakozni, mindig **művészi rajzokkal** kísérvé. **Rejtvények** és **feladványok** ezentul is minden számban lesznek, **Forgó bácsi postája** fentartja a szíves érintkezést, a **jótekonyság** rovata pedig módot nyújt a legnemesebb erény gyakorlására.

Az új kötetben, tudom, még megnagyobbodott számmal találom együtt kis hiveimet, kiket szívből üdvözlök.

Forgó bácsi.

Tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendeléseiket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára :

Negyedévre	1 frt 40 kr.
Félévre	2 „ 80 „
Egész évre	5 „ 60 „

Az előfizetési pénzek, melyeknek küldésénél legezészerűbb a postai utalványok használata, a „Kis Lap“ kiadóhivatalához, (Budapest, Ferencziek tere, 3. sz. Athenaeum-épület) intézendők.
A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas Ifjusági iratok.

Az ATHENAEUM könyvkiadóhivatalában (Budapesten, Ferencziek-tere 3. sz.) s általa minden hiteles könyvárusnál kaphatók:

Hoffmann Ferencz közkedvességű ifjusági iratai:

A tengeren túl.	A munka jutalma.
Vidor Ferkó.	A szenvedések iskolája.
A milliomos.	A testvérek.
Bűnhődés.	Anyai szeretet.
A becsület utja.	Az életbiztosítás.
A milyen az ur, olyan a szolgálja.	Az igazság napfényre jő.
A szokás hatalma.	Az Inka kincse.
Tiszteld atyádat és anyádat.	Egy fedél alatt.
A becsületszó.	Egy levél a Szentírásból.
A helgolandi fiu.	Hűség és álnokság.
A hű szív.	Ki mint vet, úgy arat.
A jó tett ismeghozza kamatjait.	Királyfi.
A két hű barát.	Loango.
A magas északon.	Mylord Cat.
A megtért.	Próbák.
	Szegény és gazdag.

Ára egy-egy kemény táblába kötött s négy csinos képpel ellátott kötetkének 50 kr.

Hoffmann Ferencz. A tarka könyv. Százötven erkölcsi elbeszélés. Kis gyermekek számára. A 4-ik német kiadás után magyarítá egy gyermek-barát. 3-ik javított kiadás. *Nyolcz szines képpel. Kemény táblába kötve* 1 frt 80 kr.

Barthélemy. Az ifju Anacharsis utazása Görögországban. Barthélemy után a magyar ifjuság számára szerkeszté Hanthó Lajos. Szines kemény kötésben s több fametszetű képpel 1 frt 80 kr.

Ifjusági emléklapok. (Költemények, szinmű és elbeszélések egy képpel.) Gyűjtötte *Füssy Tamás*. Szines táblába kötve 1 frt.

Kingsley Károly. A hősök. Görög tündérmesék. Angolból Pulszky Ágost. Egy könyomatu czimképpel. Diszkötésben vörös angol-vászonban. aranyzegélyvel 2 frt 50 kr.

Remellay Gusztáv. Fény és Boru. Tört. elbeszélések az ifjuság részére. Két könyomatu képpel. Szines kemény táblába kötve. 1 frt 80 kr.
— Szent László király, történeti elbeszélés az ifjuság számára. Két képpel. Szines kemény táblába kötve. 1 frt 80 kr.

A „KIS LAP” némely évfolyamainak számos szép képpel diszitett kötetei csinos kemény kötésben egyenkint 3 frt.

Schmid Kristóf általános elterjedt Ifjusági iratai:

A piros tojások.	Thalheim Erelka.
Mathild és Vilma.	A virágkedvelők.
A virágkosárka.	Klára. — A rózsatő.
Eichenfels Henrik.	Timót és Philemon.
Tanulságos beszélykék.	Nándor. — A Wolfsbühl
Tannenburgi Róza.	melletti kápolna.
Eustachius.	Jozafát, királyfi.
A jó Fridolin és a gonosz Detrik.	A piros és fehér rózsák.
A jó Örzse.	A vadon virágai. —
A báránka.	Lajos.
Paulina.	Schmid Kristóf élet- rajza. — Szinjátékok.

Ára egy-egy csinos vörös vászonba kötött és egy képpel ellátott kötetnek 70 kr.

Martin M. A természet három országa. A magyar ifjuság számára átírolgozta dr. Dulácska. 262 szines ábrával s fametszettel. Szines táblába kötve 2 frt 50 kr.

Ney F. Gyermekek könyve. Képekkel. Második bővített kiadás. Kemény diszkötésben. 30 szinezett képpel s egy kőrajzzal 1 frt 70 kr.

Marryat kapitány. Rüstig Zsigmond, a brémai kormányos. Uj Robinson, a magyar ifjuság számára fordítá dr. Dulácska Géza. 94 képpel. Kemény táblába kötve 2 frt.

Svanton-Belloc Luiza. Pierre és Pierette, a kis kéményseprők, vagy a csavargó élet veszélyei. A francia Akadémia által koszoruzott pályamű. Az ötödik kiadás után fordította Sárkány J. F. Egy szinezett képpel. Kemény táblába kötve 50 kr.

Történeti képes A, B, C. A magyar történet jelesebb királyai, vezérei s államférfainak szinezett alakjaival A, B, C. rendben. Kis honfiak és kis honleányok számára. Irta a Jókendvü bácsi. A képeket rajzolta Szemlér Mihály tanár. Szines kemény táblába kötve 60 kr.

Virágcsokor. (Vigjáték, költemények és elbeszélések, egy képpel.) Emléül jó gyermekeknek gyűjtötte *Füssy Tamás*. Szines táblába kötve 1 frt.